

IRAK

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	5
3. DIŞ TİCARET	7
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	10
5. TÜRKİYE ile TİCARET	11
EKLER:	13

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Irak Cumhuriyeti
Yüzölçümü (kara)	434.128 km ² (Dünya Bankası)
Başkent	Bağdat
Nüfusu (2024)	44.415.000 (IMF)
Başlıca Şehirleri	Bağdat, Basra, Musul, Kerkük, Erbil
Para Birimi	Irak Dinarı

Coğrafi Konum

Irak'ın Türkiye ve İran sınırına yakın bölgeleri dağlıktır. Çoğunlukla düzlük arazilerden oluşan Irak topraklarının %13'ü tarım alanı, %10'u otlak, %4'ü orman ve çalılıktır. Yine İran sınırında bataklıklar görülmektedir. En önemli akarsuları, kaynağı Türkiye'den doğan Fırat ve Dicle nehirleridir.

Bölgelere göre değişiklik arz eden bir iklimi vardır. Orta kesimde bulunan başkent Bağdat'ta yıllık sıcaklık ortalaması 23°C olup, en sıcak aylar Temmuz ve Ağustostur. Bu aylarda en fazla sıcaklık 43-45°C'dir. Bağdat'ta en soğuk ay 4-16°C ile Ocak'tır. Yağışın en az olduğu aylar 1 mm ortalama ile Haziran-Eylül iken en yüksek yağış ortalamasına sahip ay 28 mm ile Mart'tır.

Siyasi ve İdari Yapı

30 Ocak 2005'te yapılan ilk seçimlerle, yeni anayasayı yapmakla görevli 275 sandalyeli geçiş süreci parlamentosu ve hükümeti oluşturulmuştur. Taslak anayasa 15 Ekim 2005'te düzenlenen bir referandumla Anayasa olarak kabul edilmiştir. Kasım 2009'da seçim kanununda yapılan değişiklikle Parlamento (Temsilciler Meclisi) üye sayısı 325'e yükseltilmiştir. Milletvekili seçimleri 4 yılda bir yapılmaktadır. (<https://iq.parliament.iq/en/about/>)

Başbakan yürütmenin başıdır. Cumhurbaşkanı'nın idaredeki rolü büyük ölçüde semboliktir.

Irak, idari olarak 18 vilayetten oluşmaktadır. Valiler, yerel seçimlerde oluşan İl Genel Meclisi üyeleri arasından seçilmektedir. Sadece başkent Bağdat'ın Valisi Başbakanın önerisi ve Parlamento onayı ile belirlenmektedir. Valiler aynı zamanda belediye başkanı görevini de yürütmekte olup, Valilikler bünyesinde Belediye birimleri bulunmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

2023 yılı itibarıyla nüfusun %59'unu 15-64 yaş grubu, %38'ini 0-14 yaş grubu oluşturmaktadır. Şehirleşme oranı %72'dir. (Dünya Bankası-2024)

Dünya Bankasına göre, Irak'ın en kalabalık şehri olan Bağdat'ın nüfusu 7,5 milyondur. Verimli arazilere yakınlığı ve başkent de olması nedeniyle Bağdat ve çevresi, nüfusun yaklaşık dörtte birini barındırmaktadır. Bağdat'ı, Musul ve Basra vilayetleri izlemektedir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Irak petrol ve doğalgaz zengini ülkedir. Petrol, ülke ekonomisinin dayandığı temel sektördür. Ham petrol ihracatı milli gelirin %60'ını, kamu gelirlerinin ise yaklaşık %90'ını oluşturmaktadır. Irak, dünyanın en düşük petrol üretim maliyetine sahip ülkelerinden birisidir.

OPEC üyesi olan Irak'ın (tespit edilmiş) petrol rezervi 145 milyar varildir. Irak rezerv itibarıyla, Venezuela, Suudi Arabistan ve İran'ın ardından OPEC üyesi 4. büyük petrol ülkesidir. Basra, Ceyhan ve Ürdün üzerinden ihracatını yapmaktadır. 2022 yılı Haziran ayı itibarıyla ihracatı 3,3 milyon varil/gündür. (SOMO: <https://somoil.gov.iq/exports>)

Irak ayrıca zengin doğalgaz rezervine de (132 tilyon feet³ / 3,7 trilyon m³) sahiptir. Irak'ın doğal gaz üretiminin neredeyse tamamı, petrol üretiminin bir yan ürünü olan ilişkili doğal gazdır (associated gas) Petrolle birlikte çıkarılan gaz yeterince değerlendirilemediğinden bir kısmı yakılmakta (flared natural gas), bir kısmı ise elektrik santrallerinde kullanılmaktadır. İhtiyacı karşılamadığından gerektiğinde İran'dan gaz ithalatı da yapılabilmektedir.

-OPEC: https://www.opec.org/opec_web/static_files_project/media/downloads/publications/OPEC_ASB_2021.pdf

-EIA: <https://www.eia.gov/international/analysis/country/irq>

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlarla - milyar \$)	288,06	252,41	264,15	270,87	288,77	306,54	326,72	349,02
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlarla -%)	7,7	-2,9	0,1	4,1	5,2	4,2	4,2	4,2
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlarla - \$)	6.818	5.826	5.947	5.951	6.192	6.417	6.679	6.972
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5	4,4	3,2	3,5	3,5	3	3	3
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	15,4	4,5	-1,9	-3,4	-4,4	-5,3	-5,8	-6,4
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	40	44,5	45,9	52,2	57,2	63	68,6	74,1

Kaynak: IMF (2024 Ekim)

*Tahmini veriler

Irak'ın, 2024 yılı için tahmin edilen GSYİH ile 196 ülke arasında 51. büyük ekonomi olması, bu çerçevede hesaplanan kişi başı milli geliri ile 111. sırada yer alması beklenilmektedir. (IMF)

Irak ekonomisi, petrol gelirine dayalı bir yapıya sahiptir. Milli gelirin 2/3'ünü petrol geliri oluşturmaktadır. Uluslararası petrol fiyatındaki artış veya düşüşler, ekonomik gelirini doğrudan etkilemektedir. Öte yandan, geçmiş dönemlerde uzun süreli uygulanan ekonomik ambargolar ve iç güvenlik sorunları Irak'ın küresel ekonomiyle bütünleşmesini güçleştirmiştir. Neticede son 40 yıl Irak ekonomisi oldukça istikrarsız bir yapı sergilemiştir.

Ekonomide kamunun ağırlıklı payı bulunmakla birlikte, Irak özel sektörü gelişme göstermektedir. Irak tüketim, ara ve yatırım mallarını büyük oranda ithal etmektedir.

IMF'nin 2022 yılı Mayıs tarihli Irak raporuna göre; reel GSYİH'nın pandemi öncesi seviyesine ulaşması öngörülmektedir. Artan gıda fiyatlarının en savunmasız kesimler üzerindeki etkisini azaltmak en acil önceliktir. Yapısal reformları hızlandırmak, sosyo-ekonomik öncelikleri gerçekleştirmek için elverişli durumdaki petrol piyasası koşullarını kullanmak, Irak'ın orta vadeli ekonomik direncini güçlendirmenin anahtarı olacaktır. ([IMF açıklamasının detayı için bakınız](#))

Dünya Bankasının 2022 yılı Nisan tarihli değerlendirmesine göre ise özetle; Irak ekonomisi, pandeminin sebep olduğu ikiz şoktan ve 2020'de petrol fiyatlarındaki çöküşten yavaş yavaş toparlanmaktadır. Hem petrol hem de petrol dışı sektörlerdeki büyüme, petrol üretiminin artması ve COVID-19 kısıtlamalarının gevşetilmesiyle pandemi öncesi seviyelerine ulaşma yolunda ilerlemektedir. Genel görünüm; jeopolitik gerilimlerin yol açtığı belirsizlikler, devam eden pandemi, güvenlik zorlukları ve iklim değişikliği gibi önemli risklere tabi olmaya devam etmektedir. ([Dünya Bankası Irak Ekonomi Raporu](#))

Yine Dünya Bankasının 2022 yılı Haziran tarihli diğer bir değerlendirmesine göre; 2022-2024 döneminde yüksek öngörülen petrol fiyatlarının Irak'ın mali ve dış dengelerini fazlada tutacağı, bununla birlikte ekonomik görünümün Ukrayna savaşı gibi jeopolitik risklere konu olmaya devam edeceği, petrol fiyatlarının daha yükselmesinin Irak'ın mali dengesini iyileştirecek olsa da, artan gıda fiyatları ve tarım ithalatındaki aksamaların önceden var olan yoksulluk eğilimlerini şiddetlendireceği ve gıda güvenliği risklerini artıracığı öngörülmektedir. ([Dünya Bankası Overview](#))

IMF heyetinin 2024 yılı 4. madde kapsamı değerlendirmesinin yer aldığı 16 Mayıs 2024 tarihli açıklamasında ise özetle; Irak'ta Hükümetin Ekim 2022'de göreve başlamasından bu yana ülkede iç istikrarın iyileştiği, 2023'ten beri devam eden mali genişlemenin 2024 yılında da büyümeyi artırmasının beklendiği, bununla birlikte Irak'ın petrol fiyatlarındaki dalgalanmalara karşı kırılgan olduğu ve orta vadede kamu borcu (stres) riskinin de yüksek olduğu, maruz kalabileceği dış istikrar riskleri arasında daha düşük petrol fiyatları yada Gazze ve İsrail'deki çatışmaların yayılmasının yer aldığı, öte yandan, aşırı büyümüş kamu maaş faturasının kontrol altına alınması ve petrol dışı ilave gelirlerin harekete geçirilmesini sağlayacak politika önlemleri ile büyük tasarruflar elde edilmesinin mümkün görüldüğü, ayrıca, özel sektörün gelişimi ve ekonomide çeşitlenmenin sağlanmasının dış istikrarın sürdürülebilirliği ve özel sektör istihdamının teşviki bağlamında hayati öneme sahip olduğu vurgulanmıştır. ([Bakınız: IMF 4. Madde Değerlendirmesi](#))

2023 yılı itibarıyla;

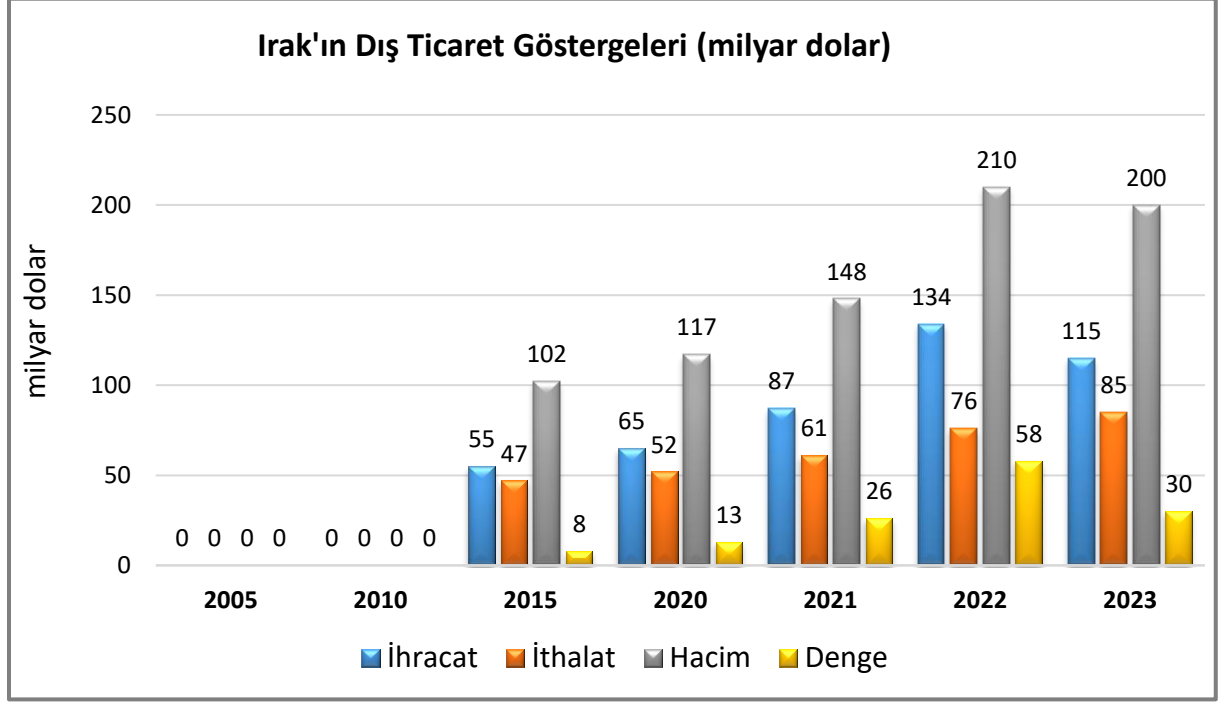
- Toplam döviz rezervi (altın dahil) 112 milyar dolardır. (Dünya Bankası-2024)
- Ülke GSYİH'sı içinde sanayi sektörünün (inşaat dahil) payı %55,6, tarımın %2,8'dir. Sadece imalat sektörünün milli gelir içindeki payı ise %2'dir. (Dünya Bankası-2024)
- Toplam işsizlik %15,5 seviyesindedir. (Dünya Bankası-2024)

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ekonomisi ve dış ticareti petrole dayanmaktadır.

Ülkenin Dış Ticareti

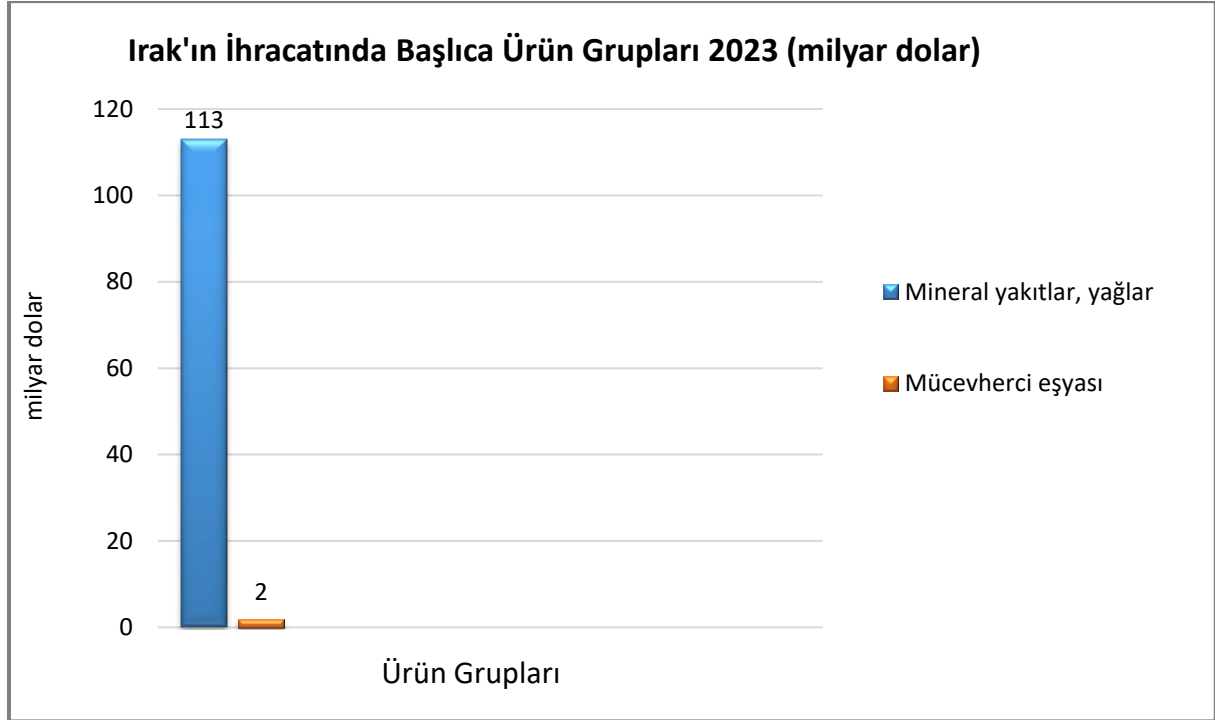
Kaynak: Trademap-mirrordata /Irak (Güncelleme: 09.12.2024)

Irak, petrol ihracatı sayesinde dış ticareti fazla vermektedir.

Irak, tarım ve sanayi üretimi kısıtlı olduğundan, ihtiyaçlarını ithalat yoluyla karşılamaktadır.

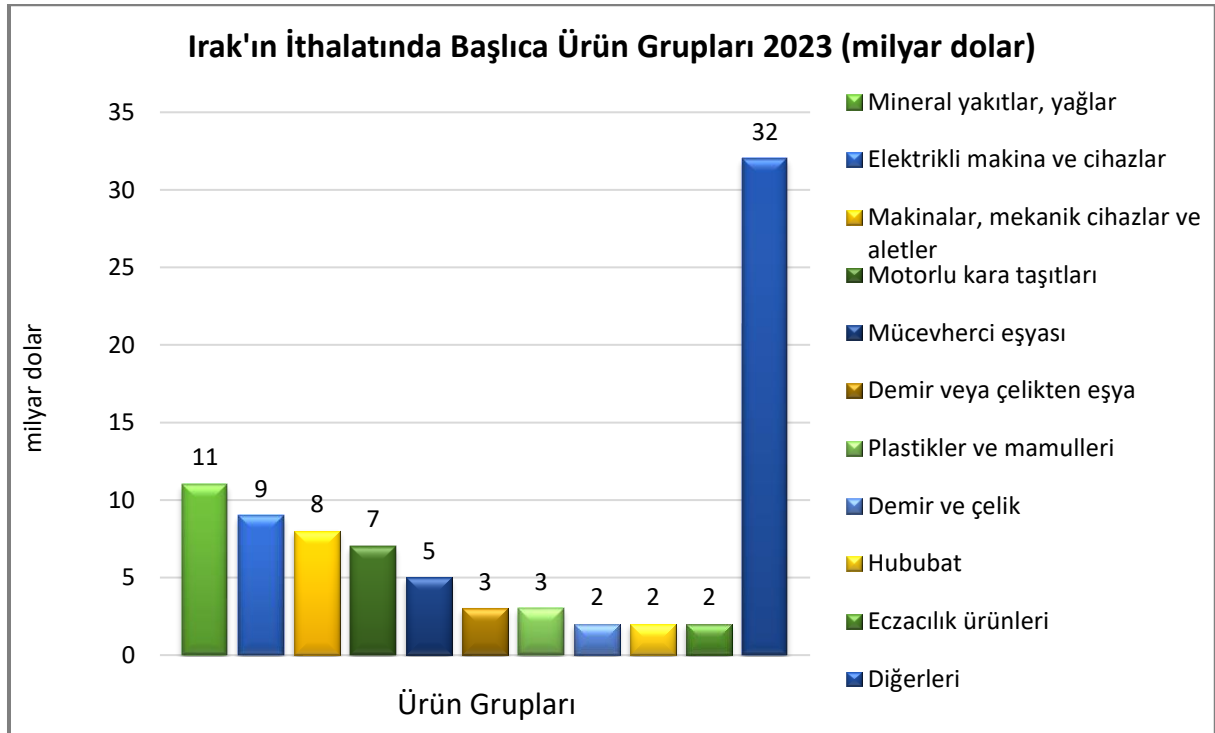
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-mirrordata/Irak [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

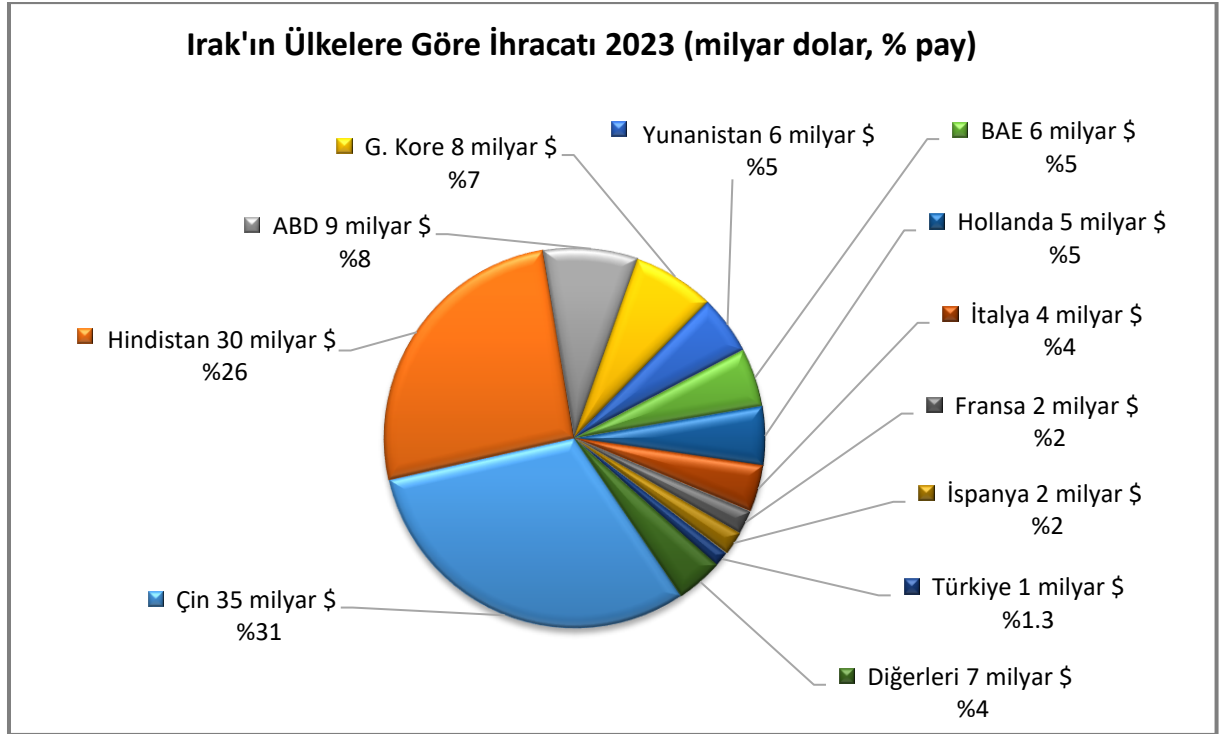
İthalat

Kaynak: Trademap-mirrordata/Irak [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

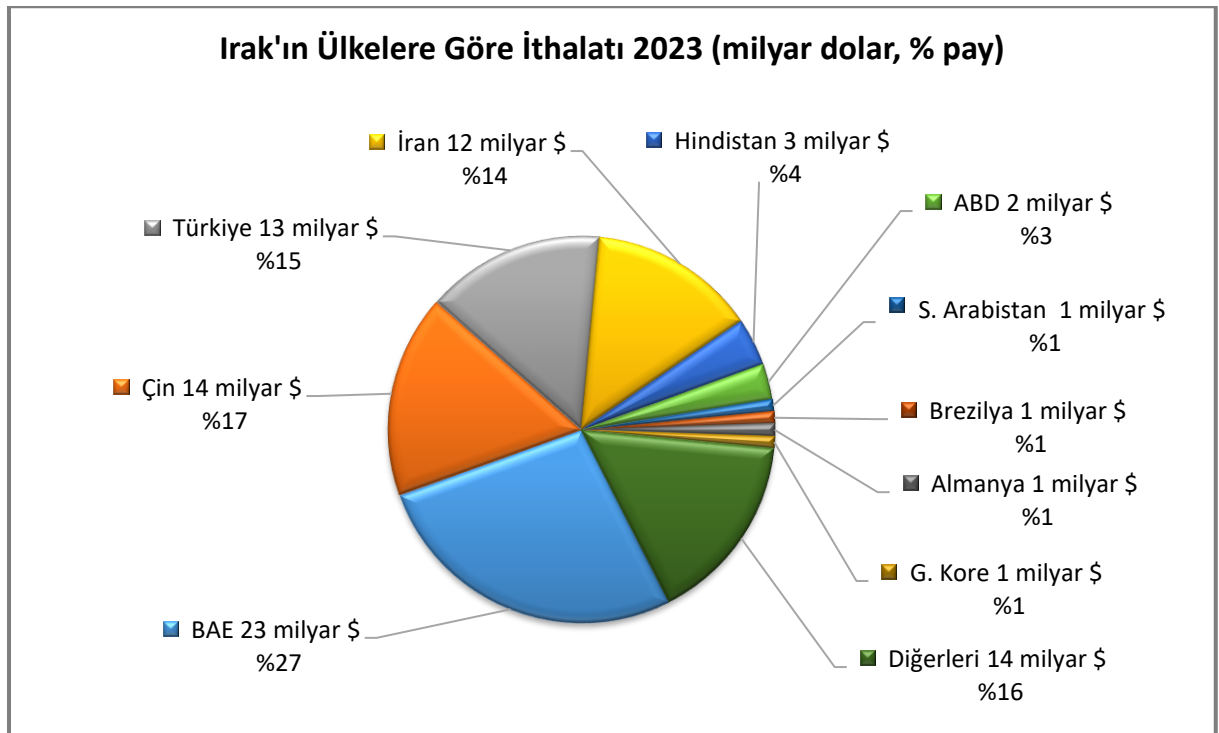
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap-mirrordata/Irak [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

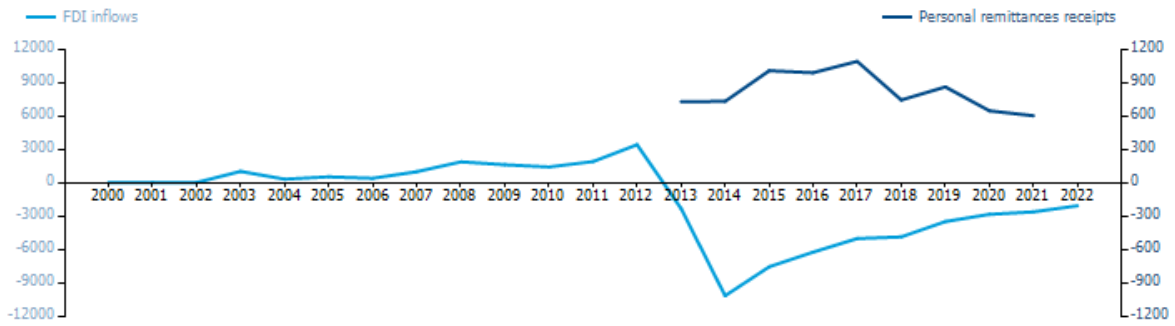
Kaynak: Trademap-mirrordata/Irak [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Ülkede yaşanan terör, siyasi ve iktisadi istikrarsızlık, ihracatı ve bütçesindeki payı yüksek olan petrol fiyatının aşırı düşmesi kamu gelirlerinin azalmasına ve Irak'ın büyük bir finansal krize girmesine yol açmıştır. Tüm bunlar ülkede bulunan yabancı sermayenin de hızla ülkeyi terk etmesine neden olmuştur.

2012 yılından itibaren düşüş eğiliminde olan doğrudan yabancı yatırım tutarı (3,4 milyar dolar seviyesinden) 2013-2022 döneminde negatif seviyede gerçekleşmiştir. (Dünya Bankası-<https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.CD.WD?locations=IQ&view=chart>)

Kaynak: UNCTAD (<https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/368/index.html>)

Diğer taraftan Dünya Bankası'nın Ocak 2018'de yayımladığı DEAŞ-terör saldırılarından doğrudan etkilenen yedi vilayetteki (Bağdat, Babil, Anbar, Selahattin, Musul, Kerkük, Diyala) hasar ve ihtiyaç tespitini içeren raporda toplam hasar ve zararın 46 milyar dolar tutarında olduğu belirtilmektedir. Rapora göre, yedi vilayetin uğradığı zarar ve ziyanın karşılanabilmesi için gereken yatırım tutarı 88,2 milyar dolardır. Bunun 22,9 milyar dolarlık kısmına kısa vadede, 65,4 milyar dolarlık kısmına ise orta vadede ihtiyaç duyulmaktadır. Tüm hasar ve zararın giderilebilmesi için gereksinim duyulan yatırım miktarı konut ve yerleşim için 17,4 milyar dolar, sanayi ve ticaret için 10,6 milyar dolar, altyapı için 9,1 milyar dolar olarak öngörülmüştür.

Irak, yeniden yapılanma için ihtiyaç duyduğu finansmanı kendi imkanları ile karşılamaktan uzaktır. Dolayısıyla, yeniden imar için yabancı sermaye ihtiyacı içindedir.

Irak Reform, Toparlanma ve İmar Fonu kapsamında yürütülen çalışmalar hakkında rapora aşağıda linki verilen Dünya Bankasının web adresinden ulaşılması imkanı bulunmaktadır.

➤ <https://www.worldbank.org/en/country/iraq/publication/iraq-reform-recovery-and-reconstruction-fund-i3rf-trust-fund-annual-progress-report-to-development-partners-2021>

Türkiye'nin 2023 yılı itibarıyla yurtdışında gerçekleştirdiği yaklaşık 58 milyar dolar tutarındaki doğrudan yatırım stokunda Irak'ın payı 439 milyon dolardır. (TCMB-2024)

2021 yılı insani gelişmişlik endeksine göre 191 ülke arasında Irak 121. sıradadır. (BM-2024)

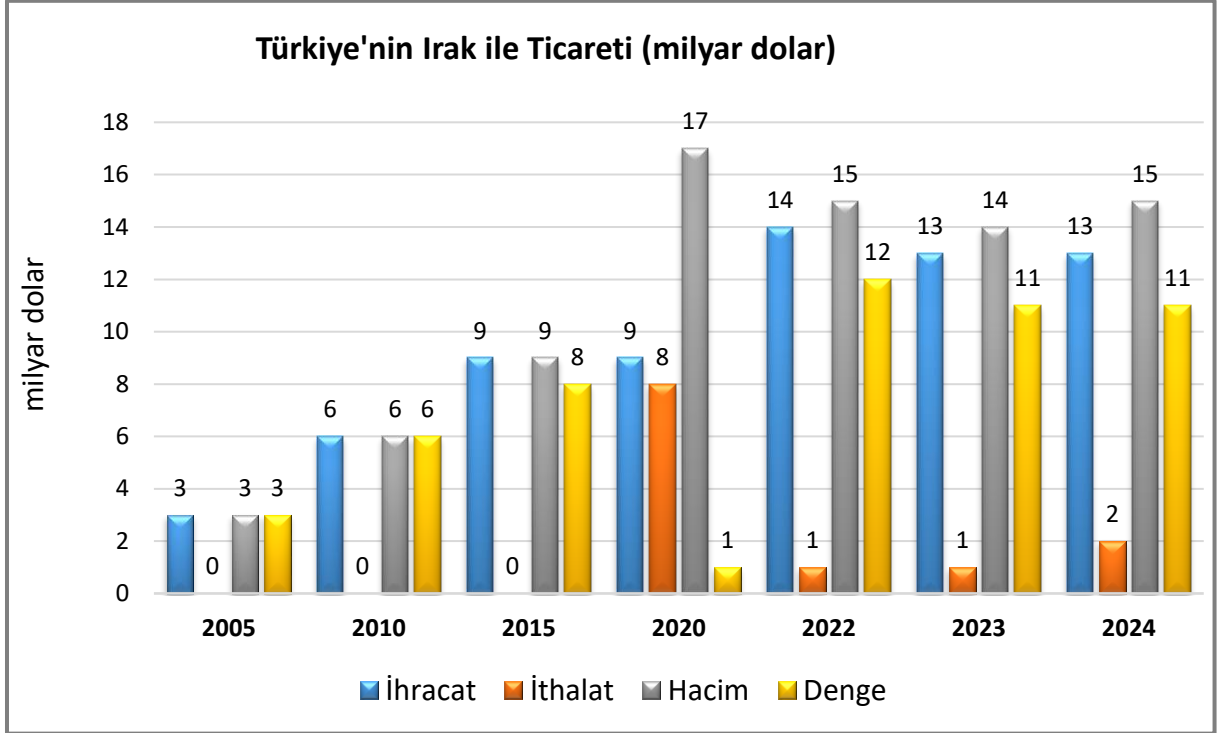
2020 yılı iş yapma kolaylığı açısından 190 ülke arasında 172. sıradadır. (Dünya Bankası-2024)

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

İkili ticaret Türkiye lehine fazla vermektedir.

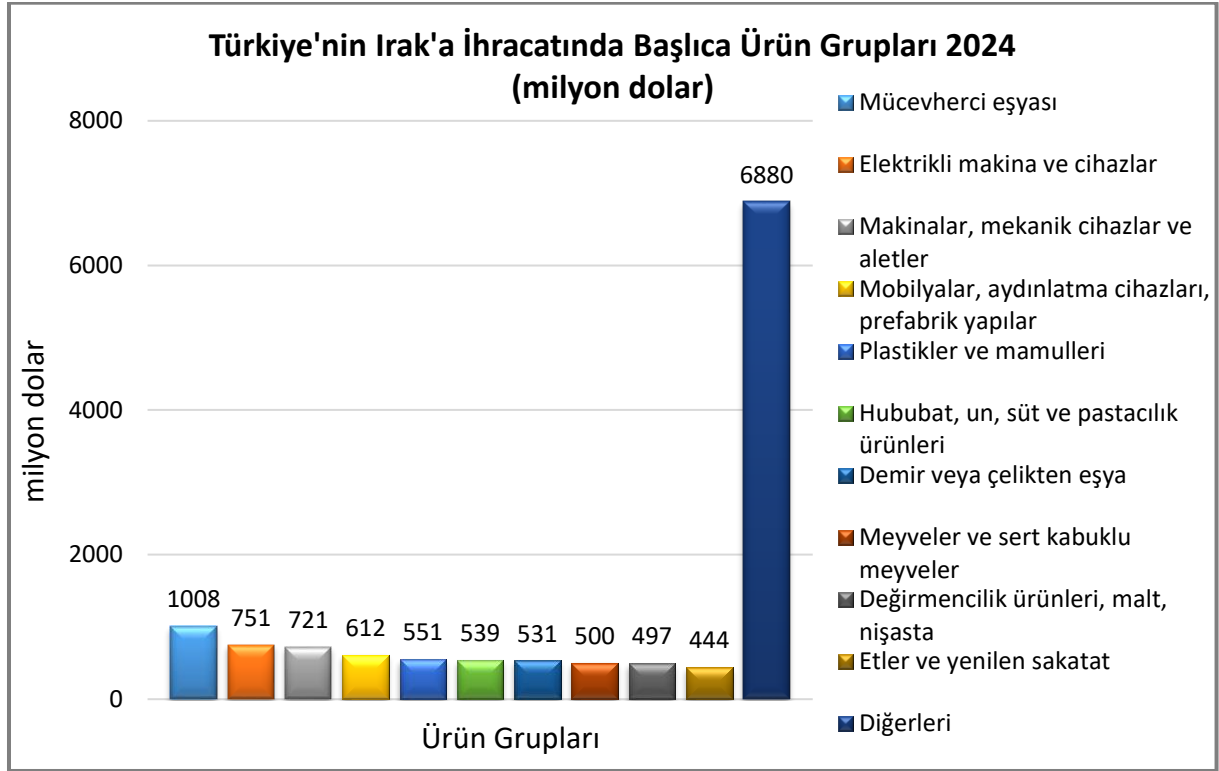
Türkiye-İrak Dış Ticareti

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

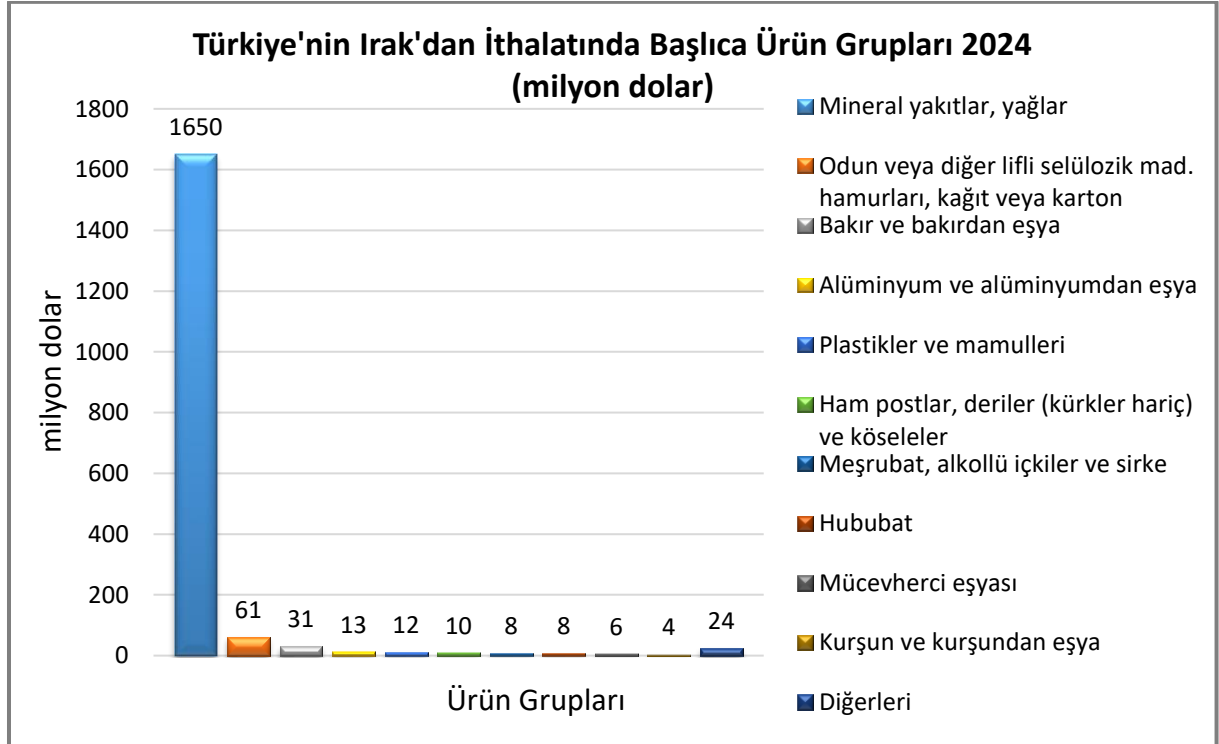
İrak Türkiye'nin 2024 yılında ihracatında 4, ithalatında ise 32. sırada yer almıştır.

Türkiye'nin Irak'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Irak'tan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Irak'ın İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			87 320 640	134 087 293	115 259 297	100	-14
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	76 634 410	120 280 991	99 634 074	86,4	-17,2
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	6 037 406	9 715 695	10 805 686	9,4	11,2
3.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2 081 271	1 027 642	1 594 480	1,4	55,2
4.	2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	602 656	894 780	1 464 822	1,3	63,7
5.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	176 212	429 866	495 932	0,4	15,4
6.	0804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	128 423	111 787	128 789	0,1	15,2
7.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	44 497	0	115 825	0,1	0
8.	2714	Tabii bitümen ve tabii asfalt, bitümenli veya yağlı şist ve katranlı kumlar, asfaltit ve asfaltlı kayalar	3 096	42 188	114 702	0,1	171,9
9.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	93 460	155 005	102 853	0,1	-33,6
10.	7601	İşlenmemiş alüminyum	50 919	59 773	58 493	0,1	-2,1
11.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	16 505	3 698	54 255	0	1367,1
12.	4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	67 446	86 864	49 392	0	-43,1
13.	7602	Alüminyum döküntü ve hurdaları	22 571	32 123	36 973	0	15,1
14.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	176	35 506	36 283	0	2,2
15.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	202	36 210	33 723	0	-6,9

Kaynak: Trademap-mirrordata /Irak (09.12.2024)

EK-2: Irak'ın İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			61 001 595	76 251 491	85 022 600	100	11,5
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	5 535 208	7 956 464	6 202 772	7,3	-22
2.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1 995 375	795 204	5 012 499	5,9	530,3
3.	8703	Otomobiller	2 210 097	3 396 698	4 720 615	5,6	39
4.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	3 236 414	4 116 939	4 443 807	5,2	7,9
5.	7113	Mücevherci eşyası ve aksanı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	2 206 370	3 004 025	2 667 737	3,1	-11,2
6.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	33 827	916 383	2 189 112	2,6	138,9
7.	1006	Pirinç	792 984	1 112 205	1 352 225	1,6	21,6
8.	8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatlı olanlar)	730 899	1 065 704	1 335 868	1,6	25,4
9.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1 125 719	1 009 277	1 069 069	1,3	5,9
10.	2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	1 020 350	1 285 542	950 431	1,1	-26,1
11.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	726 487	857 202	942 039	1,1	9,9
12.	0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatları (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	522 763	813 316	907 771	1,1	11,6
13.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	532 887	754 473	882 452	1	17
14.	7214	İnşaat demiri	941 596	915 252	853 797	1	-6,7
15.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	539 702	742 576	829 412	1	11,7

Kaynak: Trademap-mirrordata /Irak (09.12.2024)

EK-3: Irak'ın Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülkeler (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		87 320 640	134 087 293	115 259 297	100	- 14
1.	Çin	26 647 233	39 384 745	35 429 661	30,7	- 10
2.	Hindistan	26 566 073	39 068 377	29 831 815	25,9	-23,6
3.	ABD	3 883 786	10 343 131	8 941 521	7,8	-13,6
4.	G. Kore	5 323 531	9 483 975	7 899 268	6,9	-16,7
5.	Yunanistan	4 895 994	7 142 314	5 681 811	4,9	-20,4
6.	BAE	2 699 039	3 530 832	5 651 169	4,9	60,1
7.	Hollanda	499 618	3 987 665	5 258 997	4,6	31,9
8.	İtalya	3 973 324	5 344 922	4 119 086	3,6	-22,9
9.	Fransa	1 062 838	1 489 864	1 852 676	1,6	24,4
10.	İspanya	1 788 690	3 536 889	1 794 364	1,6	-49,3
11.	Almanya	1 099 956	2 269 256	1 649 772	1,4	-27,3
12.	Türkiye	1 664 100	1 419 175	1 498 086	1,3	5,6
13.	Sırbistan	755 000	1 208 446	854 775	0,7	-29,3
14.	Singapur	1 397 380	1 245 299	752 419	0,7	-39,6
15.	Tayvan	1 082 574	1 021 305	636 229	0,6	-37,7

Kaynak: Trademap-mirrordata /Irak (09.12.2024)

EK-4: Irak'ın Ülkelere Göre İthalatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülkeler (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		61 001 595	76 251 491	85 022 600	100	11,5
1.	BAE	14 252 427	21 478 896	22 700 764	26,7	5,7
2.	Çin	10 689 813	13 989 337	14 351 624	16,9	2,6
3.	Türkiye	11 131 282	13 750 841	12 756 470	15	-7,2
4.	İran	8 108 151	7 335 136	12 035 368	14,2	64,1
5.	Hindistan	2 032 421	2 455 015	3 472 980	4,1	41,5
6.	ABD	802 684	949 852	2 258 506	2,7	137,8
7.	S. Arabistan	1 021 210	1 541 624	1 303 975	1,5	-15,4
8.	Brezilya	398 602	614 631	1 288 662	1,5	109,7
9.	Almanya	1 051 315	1 121 823	1 283 577	1,5	14,4
10.	G. Kore	986 404	1 150 883	1 195 974	1,4	3,9
11.	İtalya	773 891	806 587	973 175	1,1	20,7
12.	Ürdün	615 171	926 736	945 668	1,1	2
13.	Tayland	282 646	1 013 826	879 997	1	-13,2
14.	Japonya	424 865	614 856	849 356	1	38,1
15.	Mısır	507 424	512 672	695 836	0,8	35,7

Kaynak: Trademap-mirrordata /Irak (09.12.2024)

Ek-5: Türkiye'nin Irak'a İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			13 750 841	12 756 470	13 034 364	100	2,2
1.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	1 718 551	1 353 977	995 930	7,6	-26,4
2.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	435 284	436 683	452 886	3,5	3,7
3.	1101	Buğday unu	611 710	550 601	450 510	3,5	-18,2
4.	0207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	649 894	520 229	444 368	3,4	-14,6
5.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	333 472	321 023	397 998	3,1	24
6.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	489 156	401 347	382 252	2,9	-4,8
7.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	254 868	302 639	271 253	2,1	-10,4
8.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	189 863	215 292	239 038	1,8	11
9.	1001	Buğday ve mahlut	78 924	92 328	237 162	1,8	156,9
10.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	490 411	223 708	228 183	1,8	2
11.	7604	Alüminyumdan çubuklar ve profiller	194 866	184 717	224 010	1,7	21,3
12.	8703	Otomobiller	70 708	193 611	222 409	1,7	14,9
13.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	228 239	201 846	221 904	1,7	9,9
14.	0805	Turunçgiller (taze/kurutulmuş)	68 752	196 731	205 921	1,6	4,7
15.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	136 146	155 594	183 612	1,4	18

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

Ek-6: Türkiye'nin Irak'tan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 419 175	1 498 086	1 827 058	100	22
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	372 580	703 765	1 240 296	67,9	76,2
2.	2713	Petrol koku, petrol bitümeni ve petrol yağlarının veya bitümenli minerallerden elde edilen yağların diğer kalıntıları	448 995	428 128	406 639	22,3	-5
3.	4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	67 833	35 415	60 806	3,3	71,7
4.	7602	Aluminyum döküntü ve hurdaları	6 945	11 194	12 504	0,7	11,7
5.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	36 269	8 605	10 987	0,6	27,7
6.	3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	22 270	15 174	10 845	0,6	-28,5
7.	4101	Sığır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	10 638	7 817	9 006	0,5	15,2
8.	7413	Bakırdan demetlenmiş teller, kablolar, örme halatlar ve benzerleri (elektrik için izole edilmiş olanlar hariç)	0	4 635	8 247	0,5	77,9
9.	2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	8 904	12 786	8 157	0,4	-36,2
10.	1001	Buğday ve mahlut	293	326	7 864	0,4	2312,3
11.	7408	Bakır teller	0	4 597	6 613	0,4	43,9
12.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	326 274	147 872	6 451	0,4	-95,6
13.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	35 506	36 283	5 319	0,3	-85,3
14.	7801	İşlenmemiş kurşun	20 809	15 328	3 891	0,2	-74,6
15.	2715	Esasını tabii asfalt, tabii bitümen, petrol bitümeni, mineral katran veya mineral katran zifti teşkil eden karışımlar	234	229	3 012	0,2	1215,3

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata